

اتحادیه اروپا در «اجلاس مشارکت شرقی» به ۶ کشور حوزه بالکان وعده عضویت داد؛

آزار روسیه از راه دور!

فرشاد گلزاری

پرونده اوکراین روز به روز ابعاد جدیدتری به خود می‌گیرد و در این راه یکی از موضوعات بسیار مهمی که در حال شکل‌گیری است، «به وجود آمدن اتحادیه‌های جدید نظامی - سیاسی» است. باید به این باور برسیم که ایالات متحده در دوران جو بایدن، شمشیرش را اول برای چین و سپس روسیه از رو بسته است و این در حالیست که در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ دقیقاً شاهد یک انفعال معنادار از سوی آمریکا در قبال روسیه بودیم ولی در مورد چین یک سندرم ضد یکنواختی از سوی کاخ سفید خلق شد که تا به امروز هم این روند تقابلی ادامه دارد. طی هفته‌های اخیر بارها و بارها دیدیم که در حوزه رسانه اخبار به شدت نگران‌کننده‌ای با محوریت پرونده اوکراین منتشر شد ولی یک اتفاق بسیار مهم رخ داد که آن هم مذاکره و دیدار مجازی روسای جمهور آمریکا و روسیه بود. تنش بر سر مساله

اوکراین به حدی از منظر سیاسی و نظامی بالا گرفته که سه‌شنبه هفته گذشته مقارن با هفتم دسامبر ۲۰۲۱، روسای جمهوری روسیه و آمریکا برای دومین بار با هم دیدار کردند اما این گفت‌وگوها عموماً به رد و بدل شدن خط و نشان‌های متعدد میان دو رهبر ختم شد. توجه داشته باشید که در عالم روابط بین‌الملل زمانی که نماینده دو قدرت بزرگ مانند روسیه و آمریکا در فاصله کمی از دیدار اولشان که در سوئیس برگزار شد، با یکدیگر مذاکره و دیداری می‌کنند، نشان می‌دهد که منازعه و تقابل به حدی رسیده که ممکن است هر آن یک اصطکاک سخت به وجود بیاید و آنجاست که مذاکره و تبادل نظر می‌تواند کارگشا باشد اما نکته مهمی که حالا در شرایط کنونی باید مورد اشاره قرار بگیرد، نقش اتحادیه اروپا در این پرونده است. شک نکنید که در مورد پرونده اوکراین، آمریکایی‌ها نقش محوری را دارند اما واقعتاً غیرقابل انکار این است که بایدن پس از اعلام اتحاد خود با اروپایی‌ها به نوعی سیاست مشارکت‌داتن بروکسل در پرونده‌های مورد نظرش را در دستور

کار قرار داد که اوکراین هم از دایره این سیاست و راهبرد خارج نیست. بر این اساس حالا اروپایی‌ها وارد میدان شده‌اند تا به وکالت از آمریکا و برای تامین منافع خود، روسیه را از طریق یار کشتی‌های جدید مورد تهدید قرار دهند. بر این اساس رئیس شورای اروپا روز سه‌شنبه یعنی یک روز قبل از «اجلاس مشارکت شرقی»، میزبان رهبران جمهوری آذربایجان و ارمنستان برای یک نشست سه‌جانبه در بروکسل بوده است. پس از آن یعنی در روز چهارشنبه (دیروز) اتحادیه اروپا میزبان «اجلاس مشارکت شرقی» بود. برای درک جایگاه و ماهیت این اجلاس باید توجه کنید که سران اتحادیه اروپا و شش کشور همسایه شرقی این اتحادیه شامل ارمنستان، جمهوری آذربایجان، گرجستان، اوکراین، بلاروس و مولداوی در می ۲۰۰۹ اعلامیه‌ای را که به اعلامیه «مشارکت شرقی» معروف شد، امضا کردند تا چارچوب روابط آتی خود را بر اساس این اعلامیه بنا کنند. بر این اساس با توجه به تلاش‌های روسیه در سال‌های اخیر برای بازبانی قدرت گذشته خود و

اروپایی‌ها برای تامین منافعشان در بالکان و دریای سیاه به دنبال جذب ۶ کشور این حوزه در اتحادیه اروپا هستند؛ اما نگرانی از به راه افتادن موج مهاجران از سوی این کشورها به مرکز، غرب و شمال اروپا یکی از دلایل گند شدن روند عضویت این کشورها در اتحادیه اروپا است.

پیگیری یک سیاست تهاجمی تر که در مواردی با منافع غرب تضاد پیدا کرده است، ابتکار مشارکت شرقی در دراز مدت می‌تواند منافع روسیه در این منطقه را مورد تهدید قرار دهد و در واقع این ابتکار می‌تواند در چارچوب به کارگیری قدرت نرم اتحادیه اروپا برای همراه کردن کشورهای منطقه با سیاست‌های خود علیه مسکو از یاری بگیرد. به این ترتیب بر اساس اعلام شارل میشل، رئیس شورای اروپا، کشورهای

ارمنستان، جمهوری آذربایجان، گرجستان، مولداوی و اوکراین دیروز (چهارشنبه) در این اجلاس شرکت کردند، در حالی که بلاروس به دلیل تعلیق عضویت خود در این پیمان و درگیری‌های خیر با اتحادیه اروپا در مورد مهاجران، در این اجلاس شرکت نکرد که باید آنرا انعکاس یک موضع مشخص به نفع روسیه دانست.

وعده عضویت به مخالفان مسکو
اینکه اجلاس مشارکت شرقی به چه دلیل در این برهه زمانی تشکیل شد موضوعی است که بخشی از آن به مساله قره‌باغ برمی‌گردد. میزبانی از روسای جمهور آذربایجان و ارمنستان آنها در شرایطی که روسیه با آمریکا و اروپا بر سر پرونده اوکراین درگیر است نشان می‌دهد که بروکسل علناً در حال مداخله در پرونده‌هایی است که روسیه به صورت مستقیم در آن منفعی را برای خود هدفگذاری کرده‌اند. اما ماجرا و این تقابل به اینجا ختم نمی‌شود، بلکه روز گذشته (چهارشنبه) دولت‌های عضو اتحادیه اروپا بر تعهد خود برای اعطای حق عضویت این اتحادیه به شش کشور حوزه بالکان تاکید کرده و اتحادیه اروپا را یک قدم به گفت‌وگو و مقدماتی شمالی و آلبانی نزدیک‌تر کردند. روتترز در این مورد به نقل از چندین مقام شورای اروپا در بروکسل اعلام کرد که این اقدام اروپایی‌ها در چارچوب برنامه اتحادیه اروپا برای ساخت «حلقه‌ای از دوستان» مطرح شده که از اوکراین تا تونس را در برمی‌گیرد و قرار بوده تا از طریق پیشنهاد روابط نزدیک‌تر و تجارت و کمک‌های بیشتر این پروژه عملیاتی شود ولی بیش از یک سال است که این طرح به بن‌بست خورده است. یورونیوز هم اعلام کرده که ۲۷ تن از وزرای امور اروپایی این اتحادیه اعلام کرده‌اند که توسعه، هنوز یکی از سیاست‌های کلیدی اتحادیه اروپا است و این شورا، بر تعهد خود نسبت به آن تاکید کرده و حمایت بی‌دریغ خود از چشم‌انداز اروپایی بالکان غربی را تصریح می‌کند. بر اساس این طرح

میزبانی از روسای جمهور آذربایجان و ارمنستان آن هم در شرایطی که روسیه با آمریکا و اروپا بر سر پرونده اوکراین درگیر است نشان می‌دهد که بروکسل علناً در حال مداخله در پرونده‌هایی است که روسیه به صورت مستقیم در آن منفعی را برای خود هدفگذاری کرده است

کشورهای حوزه بالکان که شامل صربستان، کوزوو، بوسنی و هرزگوین، مونتنگرو و مقدونیه شمالی می‌شود، از جمله اهدافی به حساب می‌آیند که اروپایی‌ها برای تامین منافعشان در بالکان و دریای سیاه به دنبال جذب آنها در اتحادیه اروپا هستند اما نگرانی از به راه افتادن موج مهاجران از سوی این کشورها به مرکز، غرب و شمال اروپا یکی از دلایل گند شدن روند عضویت آنها در اتحادیه اروپا است. مایا ساندو، رئیس جمهوری مولداوی هم در مصاحبه اختصاصی خود با روتترز اعلام کرده که کشورش به دنبال کشش به سمت غرب و عضویت در اتحادیه اروپا است. به موازات این وضعیت یک اتفاق بسیار مهم دیگر هم رخ داد. روز گذشته (چهارشنبه) پارلمان اوکراین پیش‌نویس قانونی را تصویب کرد که به نیروهای خارجی اجازه می‌دهد تا در زمایش در قلمروی این کشور در سال آتی میلادی (۲۰۲۲) شرکت کنند. این مولفه‌ها و اقداماتی که در کمتر از ۴۸ ساعت گذشته در محور سیاسی و نظامی به وقوع پیوسته به خوبی نشان می‌دهد که اتحادیه اروپا هم مانند آمریکایی‌ها به دنبال آن هستند تا روسیه را با «آزاردهی سیاسی» هدف قرار دهند و از کشورهای حاضر در خارج نزدیک مسکو هر لحظه ممکن است پرچم اتحادیه اروپا را در خاک خود به اهتزاز در آورند!

جهان‌نما

گزارش عفوبین الملل در مورد افغانستان: طالبان مرتکب جرایم جنگی شده است

عفو بین‌الملل در گزارش جدیدی دیروز (چهارشنبه) نوشت، طالبان، ارتش آمریکا و نیروهای امنیتی افغان همگی مسئول حملاتی هستند که باعث تلفات بیشمار غیرنظامیان پیش از سقوط دولت کابل در اوت سال جاری میلادی شد. عفو بین‌الملل از دادگاه کیفری بین‌المللی خواسته است که بررسی عملکرد نیروهای آمریکایی و سرپازان حکومت پیشین را هم در تحقیقات خود راجع به جرایم جنگی در افغانستان شامل کند. عفو بین‌الملل در گزارش خود با عنوان راه فراری نیست: جرایم جنگی و تلفات انسانی در زمان سقوط دولت کابل به دست طالبان به مستندسازی شکنجه‌ها، اعدام‌های بدون محاکمه و کشتارها توسط طالبان در آخرین مراحل درگیری هادر افغانستان و همچنین تلفات غیرنظامیان در یکسری عملیات زمینی و هوایی توسط نیروهای امنیتی و دفاع ملی افغان و نیروهای نظامی آمریکایی پرداخته است.

آنیس کلا مسارد، دبیر کل عفو بین‌الملل گفت: چند ماه پیش از سقوط دولت کابل جرایم جنگی و خون‌ریزی‌های بی‌رحمانه از سوی طالبان همچنین مرگ غیرنظامیان افغان توسط نیروهای امنیتی این کشور و سرپازان آمریکایی گزارش شده است. شواهد جدیدی در تحقیقات می‌دهد که فراتر از انتقال آرم قدرت که طالبان ادعا می‌کنند، مردم افغانستان بار دیگر با خون خودشان تاوان داده‌اند. دبیر کل عفو بین‌الملل همچنین گفت: مدارس، بیمارستان‌ها، منازل و معازنه‌ها به صحنه‌های جرم تبدیل شده، در حالی که مردم به صورت مکرر زخمی و کشته شدند. مردم افغانستان مدت‌هاست که زجر می‌بینند و قربانیان باید به عدالت دسترسی داشته باشند و بتوانند غرامت دریافت کنند. دادگاه کیفری بین‌المللی باید تصمیم نادرست خود را مبنی بر اولویت‌بندی تحقیقات در مورد عملیات نظامی آمریکا و افغانستان لغو کند و در عوض شواهد مربوط به جنایات جنگی احتمالی را بدون توجه به اینکه به کجا می‌رسد، مورد پیگیری قرار دهد. هیات کمکرسان سازمان ملل در افغانستان گزارش کرده که ۱۶۵۹ غیرنظامی افغان در شش ماهه نخست سال جاری میلادی کشته و حدود ۳۵۲۴ تن دیگر نیز زخمی شده‌اند که رشد ۴۷ درصدی نسبت به سال گذشته میلادی دارد.

هم‌زمان با به دست گرفتن کنترل مناطق مختلفی از افغانستان در ژوئیه و اوت ۲۰۲۱، اعضای طالبان اقلیت‌های قومی و مذهبی، سربازان سابق نیروی ملی و آنها را که هنوز به دولت قبل وفادار بودند، کشتند و شکنجه کردند. ششم سپتامبر ۲۰۲۱، طالبان به شهر بازارک در ولایت پنجشیر حمله کردند. پس از یک نبرد کوتاه، قریب به ۲۰ مرد توسط نیروهای طالبان دستگیر و برای دو روز بازداشت شدند و در آن زمان در قفس کبوتر نگهداری شدند. آنها را شکنجه کردند و از دادن غذا، آب و کمک‌های بهداشتی محروم کردند و بارها تهدید به اعدام‌شان کردند. یکی از افرادی که توسط طالبان بازداشت شده بود، گفت: آنها چاقو داشتند و می‌گفتند که می‌خواهند سر زخمی‌هایی را که کافر و یهودی هستند، قطع کنند.

مرد دیگری که در بازداشت طالبان بود، گفت: آنها ما را در زیر زمین نگه داشتند. زمانی که ما در خواست مداوا برای مجروحان می‌کردیم، طالبان می‌گفتند بگذارید بمیرند. نه غذا و آب و نه حمایت از مجروحان وجود داشت. آنها رفتارهای وحشیانه‌ای با ما داشتند. وقتی آب می‌خواستیم می‌گفتند: از تشنگی بمیر. شکنجه و رفتار ظالمانه و غیرانسانی با اسیران، جنایت جنگی است. در همان روز هم طالبان به روستای اورماز حمله کردند، جایی که آنها خانه به خانه جستجو کردند تا افراد مظنون به فعالیت برای دولت سابق را شناسایی کنند. نیروهای طالبان حداقل شش مرد غیرنظامی را بدون محاکمه در عرض ۲۴ ساعت اعدام کردند که بیشتر با شلیک گلوله به سر، سینه یا قلب صورت گرفت. چنین قتل‌هایی، جنایت جنگی است. شاهدان نیز گفتند، در حالیکه برخی از مردان قبلاً در خدمت نیروهای مسلح و دفاعی ملی افغانستان بودند، هیچیک از نیروهای امنیتی دولت نبودند یا در اقدامات خصمانه شرکت نداشتند اما طالبان آنها را اعدام کردند.

نخستین جریان اپوزیسیون در پارلمان عراق اعلام موجودیت کرد

جریان مخالفت با تصمیماتی است که کشور را متضرر می‌کند. همچنین فراکسیون جدید به منظور مقابله با سهم‌خواهی در دولت جدید عراق تشکیل می‌شود. همچنین منار العبدی، سخنگوی جنبش امتداد گفت که این جریان در هیچ پست اجرایی مشارکت نخواهد کرد. این در حالی است که جریان مردمی مستقل عراق مشارکت در تشکیل این جریان اپوزیسیون در پارلمان را تکذیب کرده است.

منابع خبری از اعلام تشکیل نخستین جریان اپوزیسیون در پارلمان عراق طی ساعات آتی خبر دادند. العربی‌الجدید اعلام کرد که عراق دیروز (چهارشنبه) شاهد اعلام تشکیل نخستین جریان اپوزیسیون در پارلمان این کشور بود. در این گزارش آمده است که جنبش مدنی امتداد به رهبری علاء الرکابی که از دل تظاهرات اکتبر ۲۰۱۹ عراق تشکیل شده است برای اعلام نخستین جریان اپوزیسیون در پارلمان عراق به همراه جنبش کرد نسل جدید آماده می‌شوند. العربی‌الجدید گزارش داد که این توافق پس از چند دیدار در بغداد، سلیمانیه، و ناصریه حاصل شده است. داود العیدان، نامزد پیروز در انتخابات اخیر عراق در اینبار گفت: جریان اپوزیسیون شامل جنبش امتداد با ۹ کرسی، نسل جدید با ۹ کرسی و جریان مردمی مستقل با شش کرسی می‌شود. وی گفت که هدف این

تاکید وزیر خارجه آلمان بر پیشبرد خلع سلاح هسته‌ای در جهان

وزیر خارجه آلمان هم‌زمان در دیدار با هم‌تای سوئدی خود جهت بررسی پیمان عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای، خواستار شتاب جدیدی برای خلع سلاح هسته‌ای شد. به گزارش دوپچه‌وله، آلمان و سوئد جهت یافتن راهکارهایی برای ترغیب قدرت‌های هسته‌ای جهان به سمت تعهد به خلع سلاح هسته‌ای دست به دست یگدیگر داده‌اند. وزرای امور خارجه هر دو کشور در استکهلم دیدار کردند تا راه‌حلی برای پیشروی بررسی پیمان عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای (NPT) در ماه آینده ترسیم کنند. آنالانربوک، وزیر امور خارجه آلمان با آن لینده، هم‌تای سوئدی خودش مذاکره کرده و دیداری با گروه ابتکار استکهلم داشت؛ گروهی که ۱۶ کشور عضو دارد و همگی به دنبال راهی از تسلیحات هسته‌ای هستند. ربوک حین کنفرانس مطبوعاتی با لینده گفت: هدف مشترک ما واضح است؛ دنیایی عاری از هر گونه تسلیحات اتمی. پیغام ما به کنفرانس بررسی مشخص خواهد بود؛ اینکه قدرت‌ها باید به سمت خلع سلاح هسته‌ای پیش بروند.

بلینکن: آمریکا به فروش تسلیحات به امارات متعهد است

امضا کرده است. در همین رابطه آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا در کنفرانس مطبوعاتی خود در کوالالمپور گفت، واشنگتن باید بررسی‌هایی انجام دهد. بلینکن گفت: می‌خواستیم مطمئن شویم که تعهد ما به برتری کیفی نظامی اسرائیل تضمین شده است و می‌توانیم هر فناوری که به سایر شرکاء در منطقه فروخته یا منتقل می‌شود، از جمله امارات، کاملاً بررسی کنیم.

وزیر امور خارجه آمریکا دیروز (چهارشنبه) گفت که ایالات متحده آماده پیشبرد فروش جنگنده‌های اف-۳۵ و پهپاد به امارات است. به گزارش روتترز، بیشتر گزارش‌هایی درباره قصد امارات برای تعلیق گفت‌وگو به سر این توافق منتشر شد. یک مقام اماراتی سه‌شنبه به روتترز گفت که به ایالات متحده اطلاع داده شد که مذاکره برای خرید جنگنده‌های اف-۳۵ را که بخشی از قرارداد ۲۳ میلیارد دلاری است که شامل پهپاد و دیگر مهمات پیشرفته هم می‌شود، تعلیق خواهد کرد. این مقام به الزامات فنی، محدودیت‌های عملیاتی حاکمیتی و تحلیل هزینه - فایده به عنوان دلایلی که موجب ارزیابی دوباره این قرارداد خرید به دست دولت امارات شده است، اشاره کرد. منابع مطلع از این وضعیت ماه ژانویه به روتترز گفتند، امارات قراردادی برای خرید ۵۰ جنگنده اف-۳۵ و تا ۱۸ پهپاد مسلح

نگرانی مصر از تحرکات انگلیس در لیبی

منابع مصری از نگرانی قاهره درباره تحرکات اخیر انگلیس در لیبی خبر داده و تاکید کردند که برخی از این تحرکات با منافع مصر در آنجا در تضاد است. به گزارش روزنامه العربی‌الجدید، منابع آگاه مصری اعلام کردند، بر اساس اطلاعات دستگاه‌های فعال مصری دیپلمات‌های انگلیسی و مسئولان امنیتی اخیراً سفرهایی به لیبی داشته و دیدارهایی با طرف‌های فعال در لیبی از جمله رهبران اخوان المسلمین در این کشور داشته‌اند. این منابع اعلام کردند: این مسئله سوالاتی را درباره تحرکات فشرده انگلیسی‌ها در لیبی بعد از دوره طولانی از ممانعت لندن از ورود به این پرونده ایجاد کرده است. به گفته این منابع تحرکات اخیر انگلیس در لیبی به طور کلی طرف‌هایی را هدف قرار می‌دهد که مورد حمایت مصر هستند و هدف لندن از پیگرد این طرف‌ها، از بین بردن تحرکات آنهاست؛ تحرکاتی که در راستای خدمت به منافع طرف‌های بین‌المللی دیگر صورت می‌گیرد.

